

EESTI PÕLLUMAJANDUSLOOMADE JÕUDLUSKONTROLLI AS

KUIDAS OPTIMEERIDA OMA RESSURSSE

Saive Kase, 29.04.2026 Taagepera

MILLEST JUTTU TULEB

TIINUSE TEST PIIMAST/VEREST

LISATEENUSTE TELLIMISE VÕIMALUSTEST

M16 MEIEREIPROOVIST

BHB, VISSUKESE AVALEHT

TIINUSE TEST PIIMAST KASU LOOMAPIDAJALE

1

AVASTA MITTETIINED LOOMAD VÕIMALIKULT VARAKULT

Lehmade tiinust on võimalik määrata alates 28.seemendus/ paaritusjärgsest päevast

2

LIHTSAIM TIINUSE TUVASTAMISE VÕIMALUS

Ei nõua lisategevusi, säästab töötaja aega, tervist ja on loomale stressivaba.

3

AVASTA LOOMAD, KELLE TIINUS ON KATKENUD

Testi võib teha igal ajal. Lihtne siduda tiinuse pakettidega. See sobib karjadele, kes tiinuse testi piimast kasutavad igakuiselt – töö ja aja kokkuvõid, kõik vajalikud lehmad on kontrollitud

4

TEST ON USALDUSVÄÄRNE

Tiined loomad leitakse 98% tõenäosusega

TIINUSE TEST PIIMAST RAKENDAMINE

MILLISED ON SOOVITATAVAD TESTIMISAJAD?

**VARAJANE TEST -
ALATES 28.
PÄEVAST PÄRAST
SEEMENDUST**

Mittetiinete lehmade
tuvastamiseks võimalikult vara,
et saaks kiiresti uuesti
seemendada.

**KONTROLL - UMBES
70 - 110 PÄEVA
PÄRAST
SEEMENDUST**

Varajase embrüonaalse surma
tuvastamiseks.

**ENNE
KINNIJÄTMIST**

Et vältida mittetiine
lehma kinnijätmist
poegimise ootuses.

TIINUSE TEST PIIMAST

- Proovipõhiste tiinustestide kasutamine vähendab loomade fikseerimise/häirimise vajadust, mis omakorda alandab stressi piimakarja juhtimisel ning säästab nii aega kui tööjõudu.
- Minimaalne sekkumine loomade käsitlemisel parandab mõõdetavalt tootlikkust – katsetulemuste põhjal oli neil loomadel, keda ei fikseeritud/häiritud, nädala jooksul piimatoodang keskmiselt 3,6 kg suurem võrreldes nende loomadega, keda inimesed häirimas käisid tiinuse katsumise eesmärgil

PL-SL-1

PIIMAPROOVIDE SAATELEHT
MASTIT 16/ TIINUSE TEST PIIMAST/ BAKTERITE ÜLDARV/ LISAPROOV

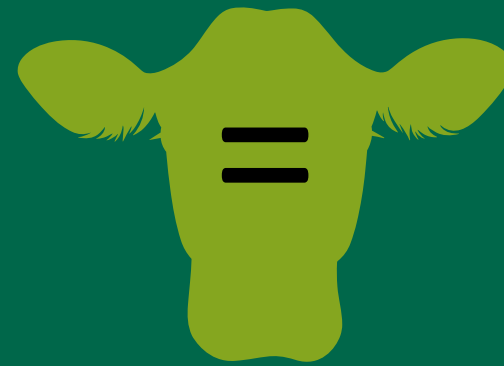
Loomapidaja _____

Jõudluskontrolli kood _____ Proovide võtmise kuupäev _____

Jrk nr	Proovi-pudeli nr (asetada ribakoodi- kleebis)	Teenus (märkida ristiga)				Lehma nr (reg. nr või inv. nr)	Udaraveerand (märkida ristiga)				Piima- tanki nr (Mast. 16, bakt. üldarv, lisaproov)	Proovi- kasti nr
		Mastit 16	Tiinuse test	Bakterite üldarv	Lisa- proov*		vasak esimene	vasak tagumine	parem esimene	parem tagumine		
1.												
2.												

EPJ

1 päeva võrra
pikem
poegimisvahemik

Täiendavad kulud
ca 5 eurot lehma
kohta päevas

TIINUSE TEST PIIMAST PAKETID

SISUKAART

Eelmine sisselogimine 29.10.2019 20:22:09
Kolmapäev, 30. Okt 2019 08:23
Avaleht | Sulge | Uus kari

Vissuke На русском | English

Seaded Paaride valik Vet. andmed Üldised Üle karja Raportid

MRM

Lisateenuste tellimine

Päringud

1. Täpsusta loomad, kelle kohta

Tõug: Kõik

Inv. nr vahemik

REG nr. vahemik

2. Vali tunnused, mille järgi lo

farm inv. nr.

grupp reg. nr.

nimi

Tiinuse testi pakettide tellimine - nõuandetelefon 738 7730

Kuidas töötlus toimub? | Nimekirjade demo (uues aknas!)

Karjale pole pakette tellitud, seda saate teha alljärgnevas:

- Pakett A (seemendusest 28..80 päeva, TK teadmata, planeeritud praakimine puudub)
- Pakett B (seemendusest 81..180 päeva, tiine tunnus, planeeritud praakimine puudub)
- Pakett C (laktatsiooni lõpetamas, seemendusest möödas 181.. 240 päeva, 50 päeva tiinus kontrollimata, planeeritud praakimine puudub)
- Pakett D (märke planeeritava praakimise kohta, ei ole tiinust viimase 50 päeva jooksul kontrollitud)
- Pakett E (kellel on andmebaasis viimase tiinuse kontrolli/tiinuse test piimast tulemus „kahtlane“ ning kontrolli järgselt ei ole registreeritud uut seemendust või poegimist)

Emaili address, kuhu tulevad teated:

Viimati muudetud:

Muutja:

Salvesta

Tiinuse testi pakettide Nimekirjade koostamise demo.

Nõuandetelefon 738 7730. Rohkem infot tiinuse testi pakettide kohta EPJ kodulehelt.

Päringud on tehtud 14.06.2022 seisuga.

- Pakett A (seemendusest 28..80 päeva, TK teadmata, planeeritud praakimine puudub) 89
- Pakett B (seemendusest 81...180 ja TK teadmata, TK tulemus "kontrolli uuesti", tiine tunnus vähemalt 40 p tagasi, planeeritud praakimine puudub) 110
- Pakett C (laktatsiooni lõpetamas, seemendusest möödas 181.. 240 päeva, 50 päeva tiinus kontrollimata, planeeritud praakimine puudub) 52
- Pakett D (märke planeeritava praakimise kohta, ei ole tiinust viimase 50 päeva jooksul kontrollitud) 0
- Pakett E nimekirjas on lehmad, kellel on andmebaasis viimase tiinuse kontrolli/tiinuse test piimast tulemus „kahtlane“ ning kontrolli järgselt ei ole registreeritud uut seemendust või poegimist 0

Näita

Pakett A

Jrk	Inv. nr.	Reg. nr.	Nimi	Farm	Gr.	Viimasest seemendusest	TK-st	Lüpsipäevi
1					1	47		147
2					2	57		225
3					2	37		91

- *Seemendused on registreeritud!
- *KL andmed edastada enne proovide töötlemist Vissukese kaudu või failiga!

TIINUSE TEST VEREST

Vereprooviga saate:

Täpselt leida mittetiined lehmad ja mullikad juba 28 päeva pärast seemendamist

Kontrollida lehmade ja mullikate tiinust kogu tiinuse vältel

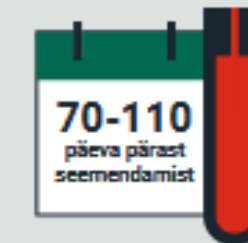
Parandada karja taastootmise näitajaid*

Peamised eelised

28-65
päeva pärast
seemendamist

Varajane mittetiinete lehmade ja mullikate avastamine võimaldab neid kiiresti uuesti seemendada

70-110
päeva pärast
seemendamist

Leidke lehmad ja mullikad, kelle tiinus on katkenud³. Seemendage mittetiined loomad uuesti, kui see on veel majanduslikult otstarbekas

Hiiline
tiinuseriood

Testimine enne kinnijätmist või praakimist aitab teha õigeid otsuseid

TIINUSE TEST VEREST

- Seemendused/paaritused EPJ andmebaasis!
- Vereseerum!
- Vältida temperatuuri suuri kõikumisi
- Esimesel võimalusel tuua/saata EPJ laborisse
- Vereproovid – ribakoodid

Saateleht!

LISATEENUSTE SAATELEHT - TIINUSE TEST VEREST

Loomapidaja OU PIIM Jõudluskontrolli kood 12345

Proovide võtmise kuupäev 21.03.2025

Jrk nr	Proovi-pudeli nr (asetada ribakoodi- kleebis)	Looma nr (reg. nr või inv. nr)	Jrk nr	Proovi-pudeli nr (asetada ribakoodi- kleebis)	Looma nr (reg. nr või inv. nr)	Jrk nr	Proovi-pudeli nr (asetada ribakoodi- kleebis)	Looma nr (reg. nr või inv. nr)
1.	109906	23456	8.			15.		
	109905	34567	9.			16.		
			10.			17.		
			11.			18.		

Võimalus märkimisväärselt parandada oma karja tootlikkust ja kasumlikkust

>99%-ne täpsus¹, kasutades usaldusväärset ELISA tehnoloogiat

Ideaalne taastootmise efektiivsuse ja kasumlikkuse parandamiseks

Proovid saadetakse laborisse ja tulemused saavad automaatselt mõne päevaga

Nii piima- kui lihaveiste tiinuse kontroll (lehmad ja mullikad)

Täiendavad	Kontakt
Kõrvamärgid	
Pull põlvnemises	
Söötmine	
Libiseva aasta KL	
SRA analüüsid	
SRE analüüsid	
Poegimine	
Tiinuse test	▶ Testide tulemused
Väljaminek	TK tööleht 1
Sigimishäitajad	TK tööleht 2
Lakt. päringud	Tiinuse paketid

TIINUSE TEST VEREST

tulemused S-N väärtuse selgitus

	Inv. nr.	Farm	Gr.	Proov võetud	Proovi nr	Allikas	S-N	Tulemus	I Kord	Viim. seem. Kuupäev	Päevi
EE00. [redacted]	413	1	8	06.10.2025	140755	Veri	3,016	Tiine	3	01.09.2025	35
EE00. [redacted]	2420	1	6	06.10.2025	140754	Veri	0,003	Mittetiine	3	01.09.2025	35
EE00. [redacted]	3169	1	5	06.10.2025	140753	Veri	3,189	Tiine	2	29.08.2025	38
EE00. [redacted]	3586	1	6	06.10.2025	140760	Veri	0,001	Mittetiine	2	30.08.2025	37
EE0C [redacted]	3594	1	6	06.10.2025	140759	Veri	3,980	Tiine	1	30.08.2025	37
EE0C [redacted]	3598	1	8	06.10.2025	140758	Veri	2,853	Tiine	1	29.08.2025	38

LISATEENUSED (M16/TIINUS) POSTIGA

Kolmapäev, 24. Apr 2024 15:23
Avaleht | Sulge | Uus kari

Vissuke

Seaded Paaride valik Vet. andmed Üldised

MRM MTÜ Piim - Kapa-Kohila vald, Kükametsa k

Lisateenuste tellimine

Lisateenuste tellimine

Kontroll-lüpsi proovidest Mis see on?

Tiinus 0

Mastiit16 0

EPJ postiga saadetud proovidest Ja mis see veel on?

Tiinus postiga 0

Mastiit16 postiga 0

Saatelehe vormistus

Tagasi Juhend

Andmete saatmine EPJ

Lisa tanki proov Kustuta tanki proov

Sisesta kõigi proovide ribakoodid juhtnullidega ja vajuta Saada andmed EPJ

Inv. nr.	Reg. nr.	Nimi	Teenus		Mastiit16 täpsustus					Piimatank	Ribakood
			TK	Mastiit16	Üldproov	VE	PE	VT	PT		
				X	*					1	016180

LISATEENUSED (M16/TIINUS) POSTIGA

- Teenus ainult tiinuse test piimast ja Mastiit 16 (loom/tankiproov) analüüsideks (teiste analüüside jaoks on katsutis *liiga vähe* piima)
- Proov = õige lehm
- Kleebi ribakood piki katsutit – skaneerimine lugejaga
- Proovipudel korralikult suletud
- Sulge pakend nii, et see ei avaneks transpordil

 Kauba tellimine EPJ-st

telefon 738 7762
e-post myyk@epj.ee

M16 JA TIINUSE TEST PIIMAST TELLIMINE VISSUKESE KAUDU

SISUKAART

Eelmine sisselogimine 29.10.2019 20:22:09
Kolmapäev, 30. Okt 2019 08:23
Avaleht | Sulge | Uus kari

Vissuke На русском | English

Seaded Paaride valik Vet. andmed Üldised Üle karja Raportid

MRM

Lisateenuste tellimine

Päringud

1. Täpsusta loomad, kelle kohta soovite andmeid saada. Abi

Tõug: Kõik ▾

Inv. nr vahemik -

REG nr. vahemik -

2. Vali tunnused, mille järgi loomad järjestada.

farm inv. nr.

grupp reg. nr.

nimi

Lisateenuste tellimine

Kontroll-lüpsi proovidest Mis see on?

Tiinus	0
Mastit16	0

EPJ postiga saadetud proovidest Ja mis see veel on?

Tiinus postiga	0
Mastit16 postiga	0
Saatelehe vormistus	

Täiendav võimalus. **Tiinuse testide tellimise saab ära automatiseerida** - Telli endale sobivad paketid!

Aktiivsed Passiivsed

Aktiivsed kirjed puuduvad.

MASTIIT16 MEIEREIPROOVIST

Sul on võimalik us tellida Mastiit 16 analüüs otse piimatööstuse poolt võetud tankiproovist.

- Võimalik kasutada klientidel, kelle kombinaadi proovid testitakse meie laboris.
- Vastavalt soovile on proovide testimise sagedust lihtne seadistada Vissukese kaudu.
- Aktiveeritud teenuse puhul ei pea ise enam midagi tegema, EPJ teeb sinu eest kõik ülejäänud.

Mastiit 16 pakett	 Q7	✓	✓	✓
	 Q14	✓	✗	✓
	 Q30	✓	✗	✗

Kas oled täna piisavalt kaitstud?

MASTIT16 MEIEREIPROOVIST

Vissukeses lihtne seadistada

Seaded	Paaride valik	Ve
Kasutusõigused		
Paberraportite tellimine		
Meierei proovid		
▶ Mastiit16 tanki proovist		
SMS ja e-kirja teated		
BHB tellimine		
SRE tellimine		
eArved		

Mastiit16 tellimine tanki proovidest [Juhend \(näita/peida\)](#)

Minu ribakoodid

Ribakood	Kirjeldus	Tellitud teenus	Kirje muud
11711		<input type="text" value="ei soovi"/> ei soovi Q7: igast proovist Q14: kord 2 nädala jooksul Q30: kord kuus	

LISA- JA BAKTERIPROOVID

- Võimalus määrata endale sobival ajal bakterite üldarv või piimakomponendid konserveeritud piimaproovist (nt kvaliteediprobleemide korral või regulaarseks seireks)
- Lisa- ja bakteriproovi saate saata kontroll-lüpsi kastiga kontrollpäeval, samuti lüpside vahelisel ajal
- Oluline on kasutada kontroll-lüpsi proovitopse, väikestes katsutites ei ole piisavalt piima.
- Lisaproovist määratakse R%, V%, SRA, karbamiidisisaldus
- Bakteriproovist määratakse bakterite üldarv
- Täida ära saateleht ja kleebi kleepsud, Vissukese kaudu neid proove vormistada ei saa

PIIMAPROOVIDE SAATELEHT MASTIIT 16/ TIINUSE TEST PIIMAST/ BAKTERITE ÜLDARV/ LISAPROOV												
Loomapidaja _____												
Jõudluskontrolli kood _____ Proovide võtmise kuupäev _____												
Jrk nr	Proovi-pudeli nr (asetada ribakoodi-kleebis)	Teenus (märkida ristiga)				Lehma nr (reg. nr või inv. nr)	Udaraveerand (märkida ristiga)				Piima-tanki nr (Mast. 16, bakt. üldarv, lisaproov)	Proovi-kasti nr
		Mastiit 16	Tiinuse test	Bakterite üldarv	Lisa-proov*		vasak esimene	vasak tagumine	parem esimene	parem tagumine		
1.												
2.												

LISA- JA BAKTERIPROOVID

Üle karja	Raportid	Sü
Täpsustus		
Meierei proovid		
▶ Lisa- ja bakteriproovid		
Probleemid		
Tähelepanu vajavad loomad		
Trendid		
Farmide Trendid		
Inventuur		
Mastiiditekitajate määramine		
Veiste käive		
Lehmikud vanuse järgi		
Lüpsvad Kinni		

Lisa- ja bakteriproovide vaatamine

Alates:

◆ Kuupäev	◆ Proov	◆ Ribakood	◆ Rasva %	◆ Valgu %	◆ Som. rakud tuh/ml	◆ Karbamiid mg/l	◆ Laktoos	◆ BHB mmol/l	◆ Bakterite üldarv *1000/ml
2026-04-02	2	078609	3,81	3,35	168	249	4,91	0,00	
2026-03-25	☐ 4	078591	3,90	3,28	175	255	4,87	0,03	78
2026-04-02	1	078610	3,82	3,35	168	270	4,90	0,02	10
2026-04-08	☐ 4	078608	3,74	3,31	171	277	4,91	0,01	15

LISATEENUSTE TELLIMISE SAATELEHED

- Sama saatelehte saab kasutada tiinuse test piimast, Mastiit 16, bakteriproovide ja lisaproovide saatmiseks
- Eraldi leht on tiinuse test verest vormistamiseks
- Saatelehed on kättesaadavad EPJ veebilehelt, EPJ kontorist Tartus või EPJ piirkonnajuhilt
- Ribakoode saab samuti EPJ kontorist Tartus, laborist, piirkonnajuhtidelt, lisaks ka prooviauto juhi käest

BHB – KETOOSINÄIT - MIKS PIIMAPROOVIST

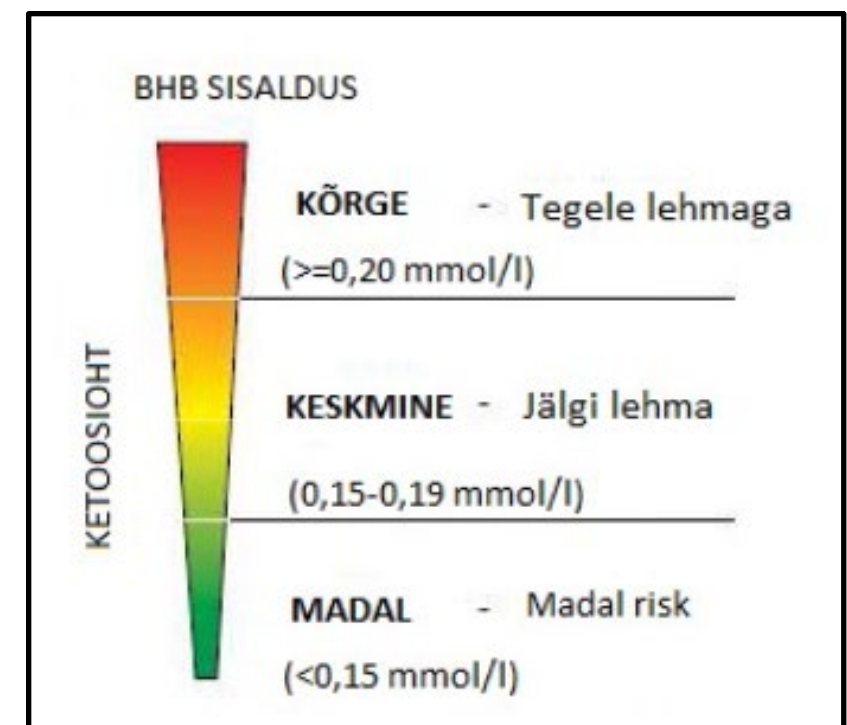
EPJ piima BHB analüüs on

- kiire
- soodne
- usaldusväärne
- ei nõua lisatööd ja -vahendeid
- on väga hea karja olukorra hindamiseks

Puuduseks see, et kõik värskeltpoeginud ei pruugi sattuda testimisse kriitilisel ajal (kontrollpäev)

BHB – MIS MU KARJAS TOIMUB

- **Karja olukorra hindamine** – kõrge BHB taseme väljendumise aeg (kas probleem saab alguse kinnisperioodil või poegimisjärgselt), ratsiooni muutmise või mõne muu otsuse mõju karjale, probleemi avaldumine sõltuvalt laktatsioonist jne
- **Lehma olukorra hindamine** – vaadeldes BHB tulemusi koos teiste näitajatega (päevi poegimisest, R% jne), on võimalik leida kõrge ketoosiriskiga lehmad ja nendega individuaalselt tegeleda

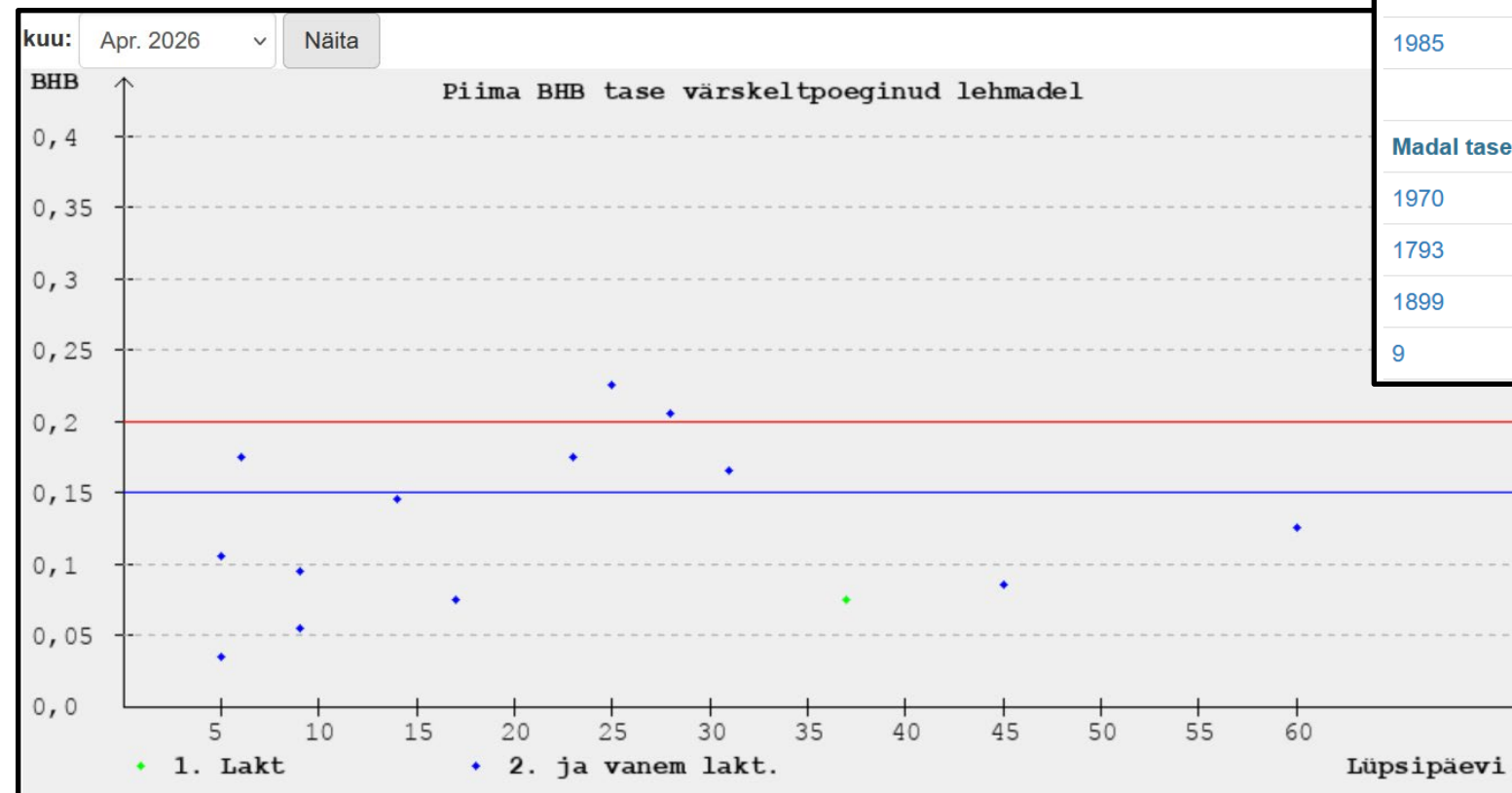

BHB – MIS MU KARJAS TOIMUB

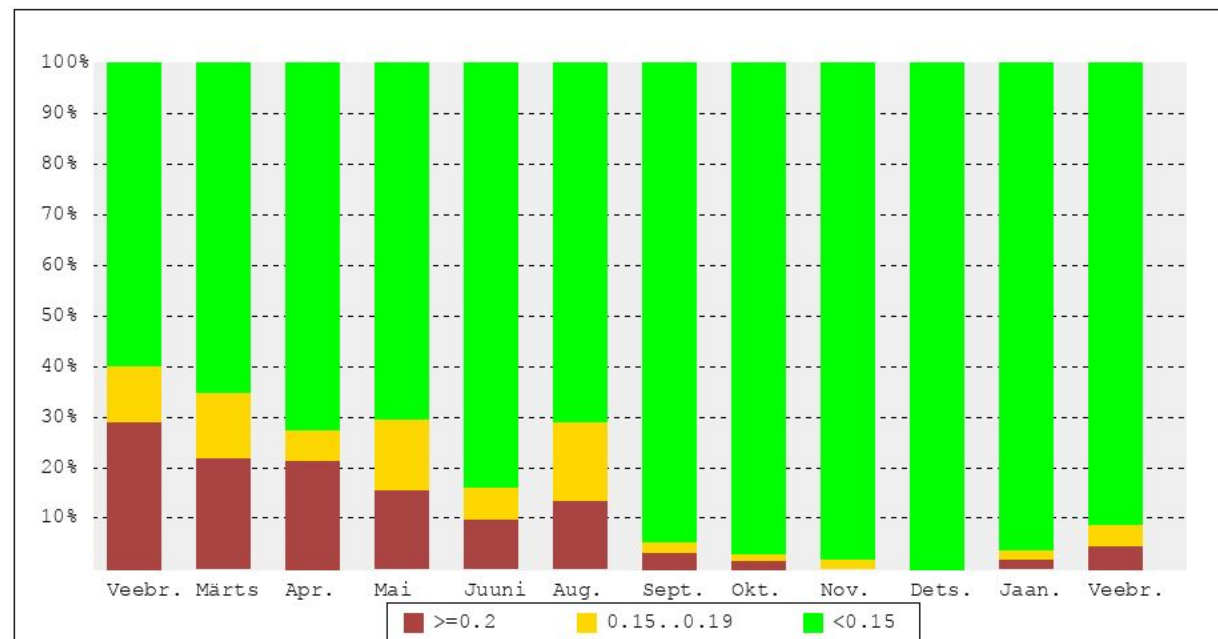
Täiendavad	Kontakt
Kõrvamärgid	
Pull põlvnemises	
Söötmise	Söötmise nõuanne
Libiseva aasta KL	R/V suhte graafikud
SRA analüüsid	BHB
Poegimine	BHB koond
Tiinuse test	Rasvhapped
Väljaminek	
Sigimisnäitajad	

Lehmade jaotus piima BHB sisalduse järgi

Inv. nr.	Nimi	Reg. nr.	Farm	Gr.	Lakt. nr	Päevi	BHB	Piim	Rasva %	Valgu %	R:V
Positiivne (BHB >= 0.20 mmol/l)											
1025		10255			5	25	.22	24.2	5.11	3.11	1.64
307		03071			5	28	.2	32.5	4.32	3.03	1.43
Kahtlane (BHB 0.15>=...<0.20 mmol/l)											
1848		18487			4	6	.17	32.8	5.84	3.87	1.51
1792		17925			4	23	.17	32.8	4.29	3.2	1.34
1985		9853			2	31	.16	29.7	4.35	2.97	1.46
Madal tase (BHB < 0.15 mmol/l)											
1970		9709			2	14	.14	21.4	5.94	3.1	1.92
1793		17932			4	60	.12	23	4.53	3.43	1.32
1899	MAARI	8992			3	5	.1	29.4	5.71	3.75	1.52
9		0095			6	9	.09	32.1	5.08	3.74	1.36

BHB – KETOOSIKAHTLUSEGA LEHMAD

Subkliinilise ketoosi mõju lehmade tervisele (D. Lefebvre jt):

- kliinilise ketoosi esinemise risk suureneb 4–6 korda
- libediku nihkumise risk suureneb 3–8 korda
- emakapõletike risk suureneb 3 korda
- suureneb mastiidijuhtude arv ja raskus
- suureneb karjast väljaminek

VISSUKESE AVALEHT

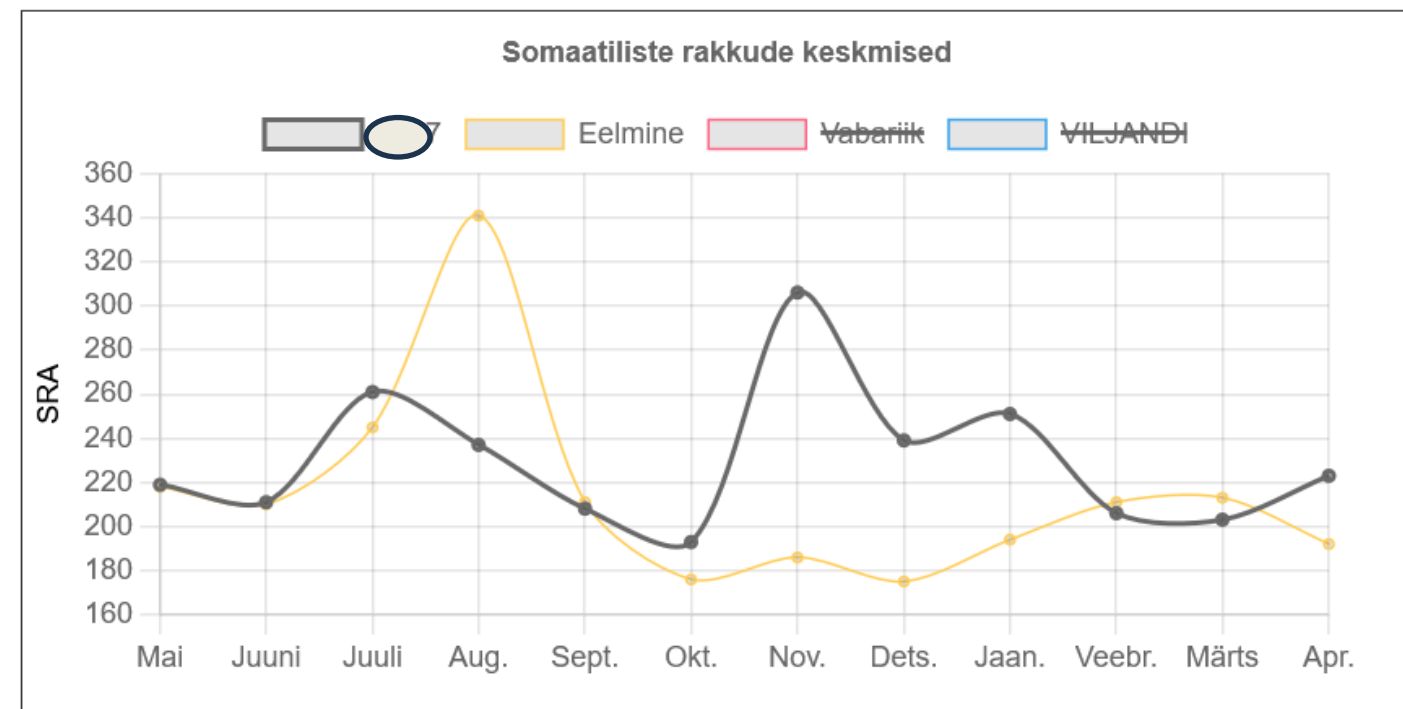
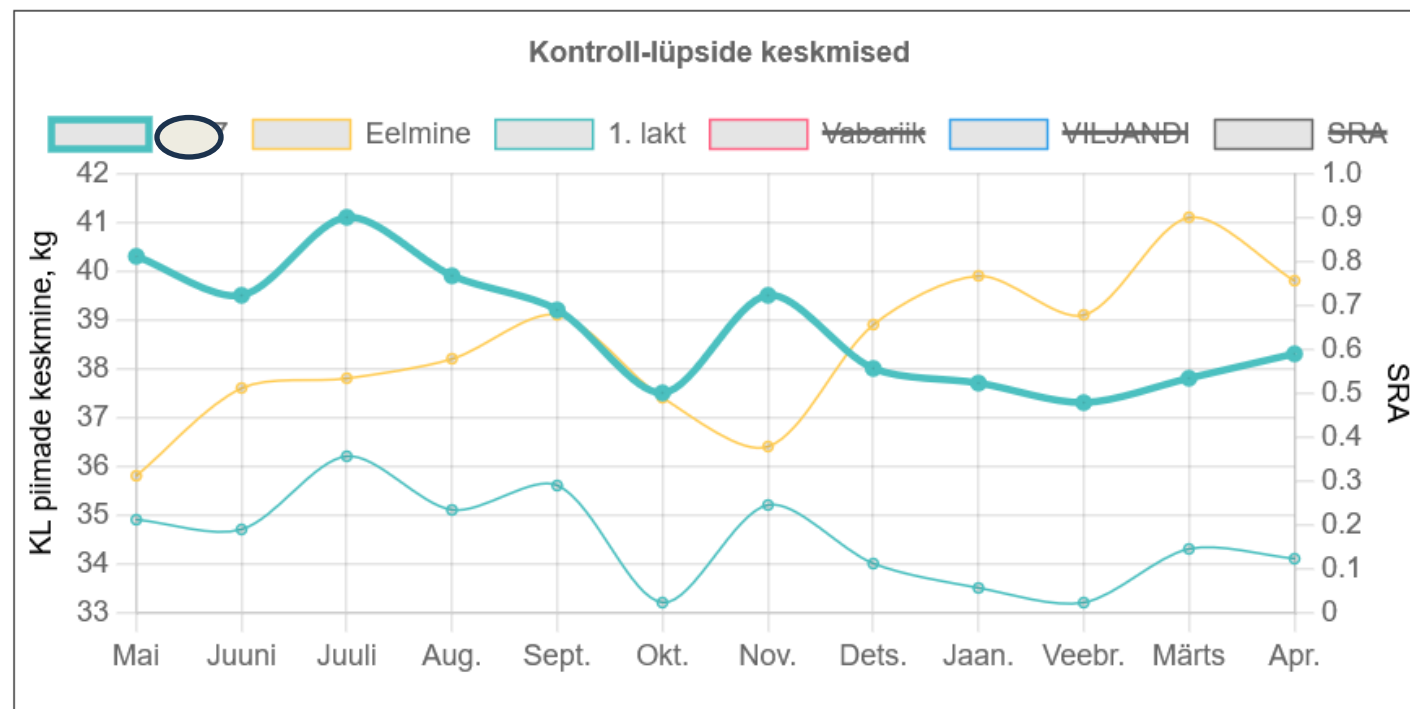
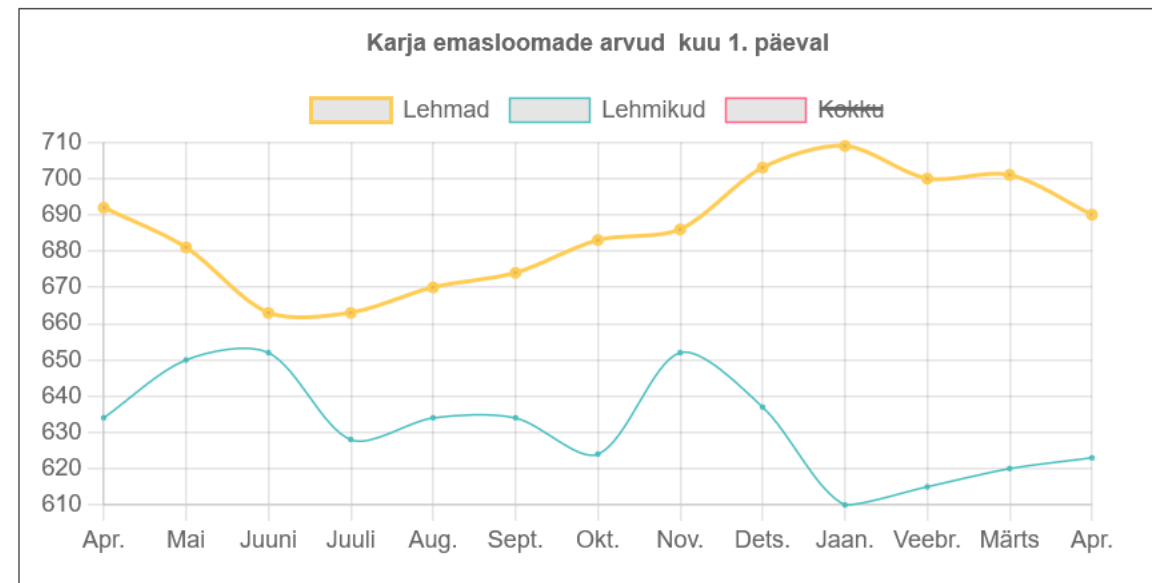
Tähelepanu vajavad loomad KL põhjal

Libisev kontroll-aasta

Vahemik	A.lehmi	Piim	Rasva %	Valgu %	R+V
01.04.2025-31.03.2026	684	12684	4.2	3.47	973

Loomade jaotus tõugude kaupa

Loomad	EHF	EPK	Kokku
Lehmikud	119	512	631
Lehmad	185	491	676
Pullid	36	68	104
Kokku	340	1071	1411

VISSUKESE AVALEHT

Tähelepanu vajavad loomad KL põhjal

Üle karja	Raportid	SÜ
Täpsustus		
Meierei proovid		
Lisa- ja bakteriproovid		
Probleemid		
▶ Tähelepanu vajavad loomad (KL)		
Trendid		
Inventuur		
Mastiiditekitajate määramine		
Veiste käive		
Lehmikud vanuse järgi		
Lüpsid		

Tähelepanu vajavad loomad kontroll-lüpside põhjal

KL kuupäev	Lehmade arv	SRA > 150			SRE (oht haigestuda)	BHB >= 0,15 ketoosi kahtlus
		lehmi kokku	esimest korda lakt jooksul	esimesel KL-l pärast poegimist		
Apr.	83	29	6	5	15	13
Märts	77	23	4	1	12	7
Veebr.	78	31	7	2	15	1

IGA LOOM LOEB, IGA OTSUS LOEB!

AITÄH!

www.epj.ee

F. Tuglase 12 Tartu 50094, Estonia

Tel (+372) 738 7700